

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Verslag van werkgroep BLOS

1. Inleiding

De werkgroep BLOS is ingesteld als gevolg van een aantal observaties uit de praktijk, merendeels voortkomend uit recente waarnemingen na ontzetting. Gebleken is dat het voor de waarnemers bijzonder lastig is de bewaarpositie en –plicht nauwkeurig in beeld te brengen, hetgeen toch een noodzakelijkheid is alvorens tot enige uitkering aan de rechthebbenden kan worden overgegaan. Het bestaan van verschillende benadering hieromtrent is zeer onwenselijk. Daarnaast wordt uit preventief oogpunt veelal gebruik gemaakt van de liquiditeits- en solvabiliteitsratio's. Ook hierin blijkt in de praktijk differentiatie te zijn ontstaan in de benaderingswijzen. Objectieve vergelijking van kantoren en daarmee risico-inventarisatie door de toezichthouder wordt daarmee bemoeilijkt. Onder meer daarom is de werkgroep BLOS in het leven geroepen, met als doelstelling voorstellen te formuleren:

- ten behoeve van de berekeningswijze van de ratio's van liquiditeit en solvabiliteit
- ten behoeve van de berekening van de bewaarplicht en de bewaarpositie, en
- als afgeleide van deze doelstellingen, ten behoeve van de waardering van het onderhanden werk

Belangrijk uitgangspunt voor de werkgroep is dat de voorstellen een uniforme berekeningswijze met zich mee brengen van de ratio's liquiditeit en solvabiliteit, bewaarplicht en –positie en het onderhanden werk.

De werkgroep bestaat uit de volgende leden:

- W.W.M. van de Donk, Janssen & Janssen c.s. Gerechtsdeurwaarders, voorzitter
- J. Verkleij, Janssen & Janssen c.s. Gerechtsdeurwaarders
- R. Brandt, Groenewegen en Partners Gerechtsdeurwaarders
- J.H. Nootenboom, GGN Maas-Delta
- D. Groen, Groen Juridische Diensten
- C.G.H.C. van Beekveld, BFT
- A.C.J. Snoeren, BFT
- K. Faber, BFT
- Mw. mr. K.M. Weisfelt, Bureau KBvG

2. Werkwijze van de werkgroep:

Aanvankelijk stelde de werkgroep zich uitsluitend ten doel de uniforme berekeningswijze van de ratio's voor liquiditeit en solvabiliteit te ontwikkelen van waaruit de bewaarpositie als vanzelf zou volgen. Al in haar eerste bijeenkomst bleek dat die doelstelling niet gerealiseerd kan worden zonder voorafgaand daaraan eenduidigheid te bereiken omtrent de wijze waarop het onderhanden werk (OHW) in de administratie dient te worden bepaald. Immers, het OHW neemt een prominente positie in op de balans, vormt daarmee een deel van het eigen vermogen en heeft als gevolg daarvan een grote invloed op o.a. de solvabiliteitsratio. Bij de bepaling van de bewaarpositie is het OHW eveneens van doorslaggevend belang. Zonder een juiste bepaling van het OHW is niet mogelijk op

correcte wijze het aandeel van de rechthebbenden op de kwaliteitsrekening te bepalen. Aldus heeft de werkgroep de focus in eerste aanleg gericht op de juiste bepaling van het OHW, en zijn de overige doelstellingen afhankelijk daarvan gesteld. De benaming van de werkgroep werd daarmee al snel **B**ewaarpositie, **L**iquiditeit, **O**nderhanden werk en **S**olvabiliteit.

3. Bepaling Onderhanden Werk

Leidend voor de bepaling van het onderhanden werk (niet de waardering !) zijn de contractuele afspraken tussen Gerechtsdeurwaarder en de opdrachtgever. Bekend is dat vooral ná inwerkintreding van de Gerechtsdeurwaarderswet, de verdergaande marktwerking en concurrentie tussen gerechtsdeurwaarders onderling, een veelheid van uiteenlopende contractuele afspraken zijn gemaakt met opdrachtgevers, uiteenlopend van volstreekte no cure no pay-afspraken, kostenmaximalisatie tot declaratie op basis van urenregistratie. De werkgroep doet geen uitspraak over de inhoud van die contractuele afspraken, maar constateert dat deze afspraken maar zeer gedeeltelijk worden toegepast op de bepaling van het OHW, hetgeen leidt tot onjuiste waarde van het OHW. Gevolg daarvan weer is dat ten onrechte de bewaarplicht te laag kan worden ingeschat waarna er feitelijk een tekort op de kwaliteitsrekening wordt gehouden. Het moge voor zich spreken dat die situatie te alle tijden voorkomen dient te worden. Naar inzicht van de werkgroep moet dit ertoe leiden dat de bepaling van het OHW primair is gebaseerd op de tarief- en klantafspraken. Hierop zal thans eerst worden ingegaan, en deze werkwijze zal aangeduid worden als stap A. Vervolgens zal worden ingegaan op de bepaling van de bewaarplicht waarin de relatie met de OHW-bepaling wordt gelegd.

Tenslotte zal aan de hand van de verslagstaten gekomen worden tot een facultatieve aanpassing van het onderhanden werk op basis van historische score (stap B) en aansluiting op de (commerciële) jaarrekening (stap C).

3.1 OHW op basis van tarief- & klantafpraak (stap A).

Om te komen tot een correctie bepaling van het OHW moeten per dossier de van toepassing zijnde tarieven (als gevolg van de specifieke contractafspraken) aangegeven worden. Dat wil zeggen dat de tariefafspraken met opdrachtgever in het dossier worden genoteerd én doorgerekend uitgaande van de fictie dat het dossier ad hoc dient te worden afgewikkeld op basis van de contractuele afspraak. Daarbij is het uitgangspunt dat het afsluiten op initiatief van de deurwaarder gebeurt. Dit is van belang voor de bepaling van het onderhanden werk omdat in veel gevallen de deurwaarder als het initiatief tot sluiten bij de opdrachtgever ligt, veel meer in rekening mag brengen.

Bij gebreke van specifieke tariefafspraken gelden de algemene voorwaarden van het gerechtsdeurwaarderskantoor. De algemene voorwaarden moeten dan vanzelfsprekend wel een bepaling bevatten wat er gebeurt indien een dossier op het initiatief van de deurwaarder wordt gesloten.

3.2 Stappenplan

Ten behoeve van de vaststelling van de OHW op basis van tarief- en klantafpraak (stap A, we noemen dit: de **afrekenstand**) dienen de volgende stappen genomen te worden:

- A1 de tariefafspraken worden vastgelegd in overeenkomsten met opdrachtgevers. Belangrijk daarbij is dat de overeenkomsten exit-afspraken bevatten. De tariefafspraken worden met cijfermatige voorbeelden van verschillende situaties uitgewerkt;
- A2 de overeenkomsten worden vastgelegd in een contractenregister. Daarbij wordt vermeld de ingangsdatum, de expiratedatum, contactpersonen etc.

- A3 er wordt een risico-analyse gemaakt voor de top 50 opdrachtgevers. Deze top-50 dient ca. 80 % van de omzet/aantal dossiers/risico te omvatten.
- A4 periodiek worden alle dossiers virtueel afgerekend naar de status van het moment in een zgn. kwaliteitsoverzicht. Uitgangspunt daarbij is dat de afwikkeling op initiatief van de GDW (en niet van de opdrachtgever) plaatsvindt. In dit overzicht dient per dossier inzichtelijk te zijn:
- hoofdsom, rente en kosten
 - (na)salaris en provisie
 - uitgesplitste ontvangsten
 - ontvangen voorschotten
 - uitgelegde verschotten
 - eigen (ambts)handelingen
 - afgedragen gelden
 - onderhanden omzet
 - onderhanden BTW
 - reeds gefactureerde omzet
 - reeds gefactureerde BTW
 - resultaat
 - saldo ten gunste/laste van de opdrachtgever(eiser)
 - correcties op de verschillende kosten o.b.v. de klantspecifieke afspraken.
 - Etc.
- A5 het kwaliteitsoverzicht wordt per opdrachtgever/eiser getotaliseerd. Hierdoor kan de hoogte van de voorfinanciering en van de bewaarplicht worden bepaald.

3.3 Het kwaliteitsoverzicht nader toegelicht

In het kwaliteitsoverzicht wordt de uitsplitsing van gelden (verdeling rechthebbende en opdrachtnemer) zichtbaar gemaakt. De basis van het kwaliteitsoverzicht zijn dus de specifieke klantafspraken, of bij gebreke daarvan de algemene voorwaarden.

Als contractueel is vastgelegd dat uitsplitsing van gelden op portefeuille (eiser) niveau dient plaats te vinden, dan volgt dat uit het kwaliteitsoverzicht. Is de afspraak dat uitsplitsing op dossier/map niveau plaatsvindt, dan is dat de uitsplitsingsregel en dient dat inzichtelijk te zijn.

Het kwaliteitsoverzicht wordt dus op verschillende manieren geproduceerd en dit dient periodiek te gebeuren (waarover later meer).

De (on)mogelijkheid van het opstellen van het kwaliteitsoverzicht is sterk afhankelijk van de (geautomatiseerde) financiële administratie van de deurwaarder. Deze dient dusdanig ingericht te zijn dat alle boekingen in dossiers op de juiste (kosten)plaatsen (kolommen) terecht komen en daarmee inzichtelijk en eenvoudig te genereren zijn. Hierin ligt ook de koppeling naar de balans en resultatenrekeningen. Aldus wordt het mogelijk door middel van een door het systeem te genereren audit-file, de boekingsgangen van dossiers te volgen.

4. De bewaarplicht, de uitsplitsing en de balansprojectie

De werkgroep zag zich gesteld voor de vraag of alle ontvangen gelden in overeenstemming met artikel 19 Gerechtsdeurwaarderswet op de kwaliteitsrekening dienen te worden bewaard, en beantwoordt die vraag ontkennend. Bij de totstandkoming van de Gerechtsdeurwaarderswet is dit in feite bevestigd door de minister, daarbij stellende dat een en ander kan worden opgelost door teveel ontvangen gelden uit te splitsen en over te maken op de kantoorrekening van de gerechtsdeurwaardersorganisatie. Indien deze mogelijkheid niet bestaat impliceert dit praktisch gezien dat alle interne en externe kosten voorgefinancierd dienen te worden en dit is niet de bedoeling geweest van de wetgever. In de praktijk zien we dat de GDW van de (gecumuleerde) betalingen die de debiteur verricht zijn eigen kosten (meer specifiek: de kosten waarvan de GDW

meent dat die hem toekomen) afhoudt en het aldus resterende bedrag op de kwaliteitsrekening houdt. De term 'verrekening' wordt hiervoor gebruikt. Deze term is voor deze situatie juridisch feitelijk onjuist. Met de komst van de gerechtsdeurwaarderswet is er geen sprake meer van verrekening doch moet **uitsplitsing** uitkomst bieden.

Als gezegd dient die uitsplitsing (verdeling rechthebbende en opdrachtnemer) in een kwaliteitsoverzicht periodiek plaats te vinden en zichtbaar worden gemaakt. Als hierboven aangeduid ligt de basis voor de uitsplitsing met name in de correcte OHW-bepaling, en dus in de correcte implementatie van tarief- en klantafspraken. Het overzicht wordt ondertekend door de gerechtsdeurwaarder(s), waarmee de uitsplitsing van de ontvangen gelden vastligt.

Uitgangspunt hierbij is de overweging van de kantonrechter te Arnhem (LJN: BP3503, Sector kanton Rechtbank Arnhem , 695563 CV Expl. 10-8518). Uitsplitsing is weliswaar toegestaan, zelfs de bedoeling van de wetgever, maar niet zonder **instemming** van de rechthebbende. Aanbevolen wordt daarom contractueel (minimaal in de Algemene Voorwaarden) een doorlopende volmacht te bedingen om periodiek uit te splitsen, waarbij dan het kwaliteitsoverzicht van de gerechtsdeurwaardersorganisatie dat minimaal 1 x per maand wordt opgesteld tot bewijskracht kan dienen en deze de gerechtsdeurwaardersorganisatie beschermt tegen faillissement of deconfiture van de opdrachtgever en vice versa. De rechthebbende zal wel in kennis gesteld moeten worden van de uitsplitsing. Mogelijk kan dat wel door de rechthebbende toegang te verlenen / inzicht te geven in zijn dossiers.

Transparantie naar de opdrachtgever is ook hier een voorwaarde. Periodiek wordt deze actief geïnformeerd over de uitgesplitste gelden. Dat moet praktisch geen probleem opleveren (men denke aan de diverse online inzage-modules) en verbetert alleen maar de kwaliteit van de praktijkbeoefening. Aanleiding voor LJN: BP3503 was het ontbreken van de uitsplitsing. In de praktijk bijvoorbeeld in geval van een faillissement of beëindiging van een contract wordt vaker geconstateerd dat problemen ontstaan over de toerekening van de kosten. Dat los je met het tekenen van een doorlopende machtiging en de daadwerkelijke uitsplitsing nog niet geheel op maar de inzichtelijkheid voor de opdrachtgever doet er wel goed aan.

Er zijn de volgende aandachtspunten:

- Vaste jurisprudentie van het Gerechtshof te Amsterdam is inmiddels dat indien de opdrachtgever als tussenpersoon optreedt, de bewaarplicht minimaal op eiserniveau bepaald dient te worden, tenzij met de opdrachtgever expliciet anders overeengekomen.
- voorschotbetalingen bij voorkeur laten verrichten op de kantoorrekening.
- De werkgroep BLOS ondersteunt de zienswijze van BFT om kostenvoorschotten in mindering te brengen op het onderhanden werk aan debetzijde van de balans.
- De verplichtingen van de gerechtsdeurwaardersorganisatie (bv afdracht op opdrachtgever, eiser of mapniveau moeten op enig moment inzichtelijk zijn, de praktijk echter laat vaak alleen de bewaarplicht op opdrachtgeverniveau zien. Zolang de contractuele verplichtingen van de gerechtsdeurwaardersorganisatie niet in de dossieradministratie zijn verwerkt, zijn de financiële consequenties voor de gerechtsdeurwaardersorganisatie niet in voldoende mate voorspelbaar. Hier schuilt een groot risico in.
- onbekende ontvangsten / onterechte ontvangsten. De wettelijke grondslag voor het consigneren van OGR gelden door de gerechtsdeurwaardersorganisatie ontbreekt vooralsnog. Hiaat in wetgeving wordt onderkend door het ministerie en de KBvG. Vooralsnog blijvend opnemen in de bewaarplicht is het advies.

5. BEREKENING VAN DE LIQUIDITEIT EN SOLVABILITEIT

Inleiding

Ingevolge artikel 3 van de Administratieverordening dient de gerechtsdeurwaarder bij de financiële verslaggeving (de "jaarstukken") de door het bestuur van de KBvG vastgestelde verslagstaten te hanteren. Ten behoeve van de bepaling van de liquiditeit en solvabiliteit wordt bij deze verslagstaten aangesloten.

In paragraaf 5.1 zijn de modellen voor de kantoorverslagstaten weergegeven. In paragraaf 5.2 wordt een toelichting gegeven met betrekking tot de verslagstaten kantoor. De bedragen in de staten dienen **afgerond in hele Euro's** te worden gegeven.

5.1 Algemeen kader

De in dit verslag weergegeven verslagstaten vormen **de basis** voor de berekening van de liquiditeit en solvabiliteit. Van belang voor de bepaling van de normen voor liquiditeit en solvabiliteit is dat alle gerechtsdeurwaarders activa en passiva van het kantoor overeenkomstig de gegeven modellen en de bijbehorende toelichting opstellen en verstrekken. Aangezien gerechtsdeurwaarders op verschillende wijzen hun praktijk uitoefenen worden nadere aanwijzingen gegeven over de onderscheiden posten in de berekeningen. De (model)kantoorstaten hebben betrekking op de balans en resultatenrekening van de gerechtsdeurwaarderspraktijk.

Model balans op berekeningsdatum liquiditeit en solvabiliteit

Als uitgangspunt voor de berekening van de liquiditeit en solvabiliteit geldt de balans conform de geldende verslagstaten. Op deze balans [hieronder ingevoegd] worden de in de toelichting gegeven correcties toegepast.

Toelichtingen waarderingsgrondslagen balans

In hoofdstuk 2 worden de specifieke voor de berekening van de liquiditeit en solvabiliteit geldende waarderingsgrondslagen voor activa en passiva weergegeven.

Berekening liquiditeit en solvabiliteit

De notitie eindigt met een weergave van de berekeningsmethodiek voor liquiditeit en solvabiliteit¹.

¹ Niet met de normen, die worden elders vastgesteld.

1.

ALGEMEEN KADER**1.1 MODEL KANTOORBALANS OP 20.. (met vergelijkende cijfers)**

	Verslagperiode		Voorgaande periode	
	€	€	€	€
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
<u>Immateriële vaste activa</u>				
goodwill				
overige				
<u>Materiële vaste activa</u>				
gebouwen				
verbouwingen				
kantoorinventaris en apparatuur				
auto's				
lopende investeringen				
niet bedrijfsgebonden activa				
<u>Financiële vaste activa</u>				
niet ter beurse genoteerde effecten				
leningen u/g				
Deelnemingen				
overige				
VLOTTENDE ACTIVA				
<u>Onderhanden werk</u>				
Afrekenstand verschotten en verdiensten				
Scoreverwachting [optioneel]				
Voorziening voor nog te verrichten werkzaamheden en risico scoreverwachting				
<i>Tussentelling</i>				
Af: Ontvangen voorschotten				
Af: Uitgesplitste gelden derden voor gerechtsdeurwaarder (= derdengelden minus bewaarplicht)				
<u>Vorderingen</u>				
debiteuren				
rekening(en)-courant				
gerechtsdeurwaarder(s) ¹⁾				
vorderingen op groepsmaatschappijen ¹⁾				
belastingen en premies sociale verzekeringen				
overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten				
<u>Ter beurse genoteerde effecten</u>				

5.2 Toelichting op de staten

Uitgangspunt voor de kantoorstaten is de regelgeving conform BW 2 titel 9. Hierbij geldt als kanttekening dat in enkele situaties bewust van deze regelgeving is afgeweken, dan wel dat de in BW 2 titel 9 en verdere [waaronder fiscale] regelgeving gegeven mogelijkheden tot bijvoorbeeld presentatie zijn beperkt.

In de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving zijn criteria gegeven voor het al dan niet opnemen (specificeren) van activa en posten van het vreemd vermogen in de jaarrekening; dit geldt ook voor het salderen dan wel samenvoegen van gegevens.

Voor de verslagstaten en de bijbehorende toelichting geldt als waarderingsgrondslag de nominale waarde tenzij daar hierna expliciet van is afgeweken. In de gevallen waarin tussen deze staten en de fiscale staten er sprake is van afwijkingen dient een latente belastingvoorziening getroffen te worden. Deze voorziening wordt alleen opgenomen indien sprake is van een latente belastingsschuld. Wellicht ten overvloede wordt vermeld dat de gebruikelijke principes voor de waardering en de resultaatbepaling, zoals het causaliteitsbeginsel, het realisatiebeginsel en het voorzichtigheidsbeginsel van toepassing zijn.

Balans

Immateriële vaste activa

(positieve) goodwill kan worden opgenomen onder de hieronder opgenomen voorwaarden:

- tot een maximum van 3 keer de gemiddeld behaalde winst na belastingen van de overgenomen onderneming
- met een jaarlijkse afschrijving van tenminste 20%

De gemiddeld behaalde winst na belastingen is de winst voor afschrijving goodwill en na vennootschapsbelasting, ook als die belasting niet verschuldigd zou zijn. Bij maatschappen wordt ook nog een gemiddelde ondernemersbeloning (jaarlijks vast te stellen, voor de eerste keer op EUR 80K) in mindering gebracht. Het is een gewogen gemiddelde waarbij het laatste jaar 3 keer telt, het voorlaatste 2 keer en het jaar daarvoor 1 keer. Toekomstige winstverwachtingen spelen geen rol, tenzij deze lager liggen dan de gemiddeld behaalde resultaten. In dit laatste geval wordt de goodwill gebaseerd op de lagere winstverwachting.

Van de "overige immateriële activa" dient de aard en waardering te worden vermeld.

Materiële vaste activa

Voor de waardering wordt uitgegaan van de historische aanschafwaarde, te verminderen met een lineaire afschrijving gedurende maximaal de geschatte economische levensduur.

Indien de actuele waarde van onroerende zaken hiervan materieel afwijkt is het toegestaan deze actuele waarde te hanteren tot maximaal de WOZ-waarde van die onroerende zaken.

Niet ter beurze genoteerde effecten

Deze dienen in een toelichting te worden gespecificeerd. Als waarderingsgrondslag dient het aandeel in het eigen vermogen van deze vennootschappen volgens de laatste beschikbare jaarrekening.

Ingeval de actuele waarde van deze effecten op het moment van het opstellen van de berekening aanmerkelijk negatief afwijkt dient van deze lagere stand te worden uitgegaan.

Leningen u/g

Leningen u/g aan aandeelhouders/maatschapsleden: opname tot maximaal de waarde van de gestelde zekerheden. Voor overige leningen u/g aandeelhouders/maatschapsleden of voor een surplus aan leningen boven de waarde van de zekerheden, zie de toelichting bij de rekeningen-courant gerechtsdeurwaarders.

Uitkomst berekening stap B	€ 8.000.000
In te geven als uitkomst Stap B (= correctie score en – of stille reserve)	
B -/- A =	€ 2.000.000

Stap C Voorziening op basis van eigen bedrijfsregels in aansluiting naar (commerciële) jaarrekening.

Een voorziening wordt genomen t.b.v. de nog te verrichten werkzaamheden in de toekomst. (Eventuele oninbaarheid van declaraties valt hier niet onder, daar zal een aparte voorziening voor dienen te worden genomen). Deze voorziening is historisch bepaald op 20 %, maar als gevolg van de toepassingen als onder A en B aangegeven is de correctie van 20% thans achterhaald. Een afwaardering van minimaal 5% lijkt thans reëel en wordt voorgeschreven, maar mag (uitsluitend naar boven) afwijken indien dit onderbouwd kan worden.

De onderdelen A, B en C moeten afzonderlijk van elkaar inzichtelijk zijn en moeten opgegeven worden in de verslagstaten en kwartaalopgaven, waarmee ze controleerbaar zijn voor/door derden (accountant, BFT). Uitdrukkelijk wordt op deze plaats al aangegeven dat de bepaling als onder A uit het kwaliteitsoverzicht dient te blijken. De correctiestappen B en C daarentegen worden extracomptabel buiten de dossieradministratie berekend en opgegeven. In hoeverre de GDW deze correcties doorvoert in de commerciële jaarcijfers staat hem vanzelfsprekend vrij.

De te nemen voorziening op het OHW dient conform de jaarrekeningregels toegepast te worden over het totaalresultaat van de stappen onder A en B.

Een voorbeeld verslaglegging:

Totaal OHW (cf. jaarverslag)	€	7.600.000,-
Afrekenstand (stap A)	€	6.000.000,-
Correctie score (stap B)	€	2.000.000,-
Voorziening OHW (stap C)	€	400.000,-

Indien de derdengelden minus bewaarplicht minus stap A minus stap B tot een **negatieve** waarde leiden, dan wordt deze post opgenomen onder de kortlopende schulden

Vorderingen en vooruitbetaalde kosten [excl. vorderingen aandeelhouders/maatschapsleden]

Deze dienen te worden gewaardeerd op de nominale waarde zo nodig te verminderen met een voorziening voor oninbaarheid.

Vorderingen aandeelhouders/maatschapsleden

Vorderingen op aandeelhouders/maatschapsleden [het surplus boven de waarde van de zekerheden verstrekt in de vorm van leningen u/g daaronder begrepen] worden voor de berekening van de solvabiliteit en liquiditeit in mindering op het eigen vermogen gebracht.

Ter beurze genoteerde effecten

Deze dienen te worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs dan wel tegen de per berekeningsdatum lagere actuele waarde.

Kwaliteitsrekeningen

Dit betreft zowel de kwaliteitsrekeningen die aangehouden worden voor meerdere cliënten als de kwaliteitsrekeningen per cliënt/opdrachtgever (de zgn. inzake bankrekening). Op het saldo van de kwaliteitsbankrekeningen komt de bewaarplicht³ in mindering.

³ Hierbij zij benadrukt dat bewaarplicht meer is dan alleen derdengelden, ook onbekende ontvangsten, afrekeningen enz. kunnen hier [en op andere plaatsen in de opstelling] een rol spelen

Kruisposten

Hieronder mogen uitsluitend gelden worden opgenomen die per balansdatum "onderweg" zijn in het verkeer van de kwaliteitsrekeningen naar de bankrekeningen en kassen dan wel tussen de beide laatstgenoemden.

Vorzieningen

Vorzieningen moeten worden gevormd voor op balansdatum aanwezige risico's van verplichtingen of verliezen waarvan de oorzaak voor balansdatum ligt en waarvan de omvang onzeker is, maar waarvan de hoogte wel redelijkerwijs is te schatten.

Schulden op lange termijn

De in het komende twaalf maanden vervallende aflossingen dienen afzonderlijk onder de kortlopende schulden te worden opgenomen.

Van achtergestelde leningen dient te worden aangegeven ten opzichte van welke andere schulden de leningen zijn achtergesteld, alsmede tot welk bedrag de leningen zijn achtergesteld.

Door aandeelhouders/maatschapsleden verstrekte achtergestelde leningen kunnen, na goedkeuring door de commissie BLOS⁴, tot het eigen vermogen worden gerekend.

Krediethypothek en bankkrediet in rekening-courant, overige kortlopende schulden

Opname tegen de nominaal uitstaande schuld.

Derdengelden

Derdengelden worden opgenomen in overeenstemming met het advies van de werkgroep BLOS.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Te onderscheiden zijn:

- de voorwaardelijke verplichtingen, en
- de pro-memorieverplichtingen.

De voorwaardelijke verplichtingen onderscheiden zich van voorzieningen (zie punt k) door de mate van onzekerheid omtrent het optreden dan wel de omvang van de betalingsverplichting. Het bestaan van dergelijke voorwaardelijke verplichtingen dient in de toelichting te worden medegedeeld.

De pro-memorieverplichtingen vloeien voort uit overeenkomsten waarvan de prestatie en tegenprestatie na balansdatum plaatsvinden. Voorbeelden zijn: meerjarige overeenkomsten van huur en operational lease; hiervan moet de jaarlast voor het komende boekjaar worden medegedeeld. Een ander voorbeeld is een investeringsbeslissing met financiële gevolgen na balansdatum; hiervan moet de omvang worden vermeld, waarbij het aanbeveling verdient tevens de overeengekomen financiering te vermelden.

Gebeurtenissen na berekeningsdatum

Gebeurtenissen na berekeningsdatum die een belangrijke invloed op solvabiliteit, liquiditeit dan wel rentabiliteit na berekeningsdatum zullen hebben, dienen in de toelichting medegedeeld te worden.

Voorbeelden zijn: een niet (volledig) verzekerde schade, en een koersval van de ter beurze genoteerde effecten.

Berekening van de liquiditeit en solvabiliteit

De berekening van de liquiditeit⁵ per berekeningsdatum luidt:

⁴ Deze goedkeuring wordt gegeven indien aan enkele nader te stellen voorwaarden is voldaan, zoals bijv. schriftelijke vastlegging. Goedkeuring door de commissie BLOS, zijnde een bestuurscommissie van de KBvG, bewerkstelligd o.a. dat een externe partij [nl. de commissie] de achterstelling kent en kan inroepen en dat uniformiteit m.b.t. de voorwaarden en juridische formuleringen van de zekerheidsstellingen wordt bereikt. De commissie BLOS is een commissie die bestaat uit drie door de KBvG te benoemen leden, waarvan tenminste één jurist en één financieel deskundige.

⁵ De liquiditeit geeft aan in welke mate de onderneming haar lopende betalingsverplichtingen kan voldoen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen dynamische en statische liquiditeit. De dynamische liquiditeit geeft aan of in een bepaalde periode de binnenkomende geldstroom groter of kleiner zal zijn dan de uitgaande geldstroom.

De som van de vorderingen, ter beurse genoteerde effecten en de vrij ter beschikking staande liquide middelen, gedeeld door de kortlopende schulden⁶. De uitkomst dient tenminste te voldoen aan de door de KBvG vastgestelde norm.

De berekening van de solvabiliteit per berekeningsdatum luidt:

De waarde van het eigen vermogen, gedeeld door het balanstotaal. De uitkomst dient tenminste te voldoen aan de door de KBvG vastgestelde norm.

We spreken hier over de statische liquiditeit: de stand op enig moment.

⁶ Dit houdt in dat het onderhanden werk op de debetzijde van de balans [dossierkosten > derdengelden minusbewaarplicht] niet wordt meegerekend, en op de creditzijde van de balans [derdengelden minus bewaarplicht > dossierkosten] wel wordt meegerekend in de liquiditeit.